

Profilaktyka w naszej szkole

*Profilaktyka jest chronieniem człowieka
w rozwoju przed zagrożeniami
i reagowaniem na nie.*

*Jej celem jest ochrona dziecka, ucznia
przed wszelkimi zakłóceniami rozwoju.*

WSTĘP

Profilaktyka rozumiana jest jako zapobieganie występowaniu niepożądanych procesów i zjawisk, określanych jako przejawy patologii życia społecznego; jako system działań wzmacniających lub podtrzymujących różne, dodatnie społecznie postawy uczniów w toku wychowania, realizowana jest podczas codziennej działalności edukacyjnej szkoły, a w szczególności w ramach godzin wychowawczych i w postaci różnych odrębnych zajęć profilaktyczno-edukacyjnych.

Zadaniem szkolnej profilaktyki jest chronienie młodzieży przed zagrożeniami poprzez działania wychowawczo - profilaktyczne, a także reagowanie w sytuacjach rozpoznania pierwszych prób podejmowania ryzykownych zachowań.

Profilaktyka w szkole obejmuje profilaktykę skoordynowaną z działaniami wychowawczymi. Obiektem działań jest całe środowisko szkolne. Program jest opracowany na podstawie diagnozy społeczności szkolnej.

Profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, obejmująca równoległe trzy nurty działania:

- wspomaganie dziecka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- ograniczenie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia,
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

Profilaktyka jest zatem, chronieniem człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowaniem na nie. Jej celem jest ochrona człowieka, dziecka, ucznia przed wszelkimi zakłóceniami rozwoju, promowanie zdrowego trybu życia, zapobieganie zagrożeniom. Stanowi ona nieodłączną część wychowania, które jest stałym procesem doskonalenia młodego człowieka.

ZAŁOŻENIA SZKOLNEJ PROFILAKTYKI

Profilaktyka w naszej szkole jest całościową strategią mającą na celu rzeczywistą ochronę naszych uczniów i doskonalenie ich środowiska. Tworzenie działań profilaktycznych

zostało poprzedzone diagnozą potrzeb podmiotów szkoły, ich problemów, możliwości oraz uwarunkowań otoczenia.

W Szkole Podstawowej Nr 2 im. ks. Jana Twardowskiego w Łąncucie Zespół do Spraw Programu Wychowawczo-Profilaktycznego przeprowadził diagnozę czynników chroniących i czynników ryzyka. Diagnozę przeprowadzono zgodnie z:

- Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii

- Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

Wnioski z przeprowadzonej diagnozy stanowiąc będą podstawę działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w roku szkolnym 2023/2024 mającej na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych w środowisku szkolnym.

Diagnoza objęła zakres występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka ze szczególnym uwzględnieniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych. Przeprowadzono ją głównie za pomocą platformy internetowej.

Diagnozę przeprowadzono za pomocą kwestionariusza ankiety. Narzędzia badawcze opracowane zostały przez poszczególnych członków Zespołu ds. Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły.

Na podstawie analizy wyników przeprowadzonych badań wyodrębniono czynniki chroniące, mające istotne znaczenie dla właściwego rozwoju uczniów oraz praktycznej pracy profilaktycznej w szkole, jak również czynniki ryzyka, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania uczniów.

Wyniki badań diagnostycznych przedstawiono w kolejnym rozdziale.

Działalność szkoły pozostaje w ścisłym związku z działalnością profilaktyczną w środowisku lokalnym, gdyż środowisko odgrywa ważną rolę w kształtowaniu osobowości ucznia

Aby profilaktyka odniosła właściwy skutek szkoła współpracuje z następującymi instytucjami:

- placówkami kulturalno - oświatowymi takimi jak: Miejska Biblioteka Publiczna, Muzeum Zamek, Miejski Dom Kultury, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (uczestnictwo w spektaklach teatralnych o charakterze profilaktycznym, udział w konkursach organizowanych przez placówki kulturalno - oświatowe, uczestnictwo w seansach filmowych o charakterze profilaktycznym, uczestnictwo w zawodach sportowych)
- placówkami oświatowo – opiekuńczymi i socjalnymi takimi jak: świetlica środowiskowa, Caritas, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny Ds. Przeciwdziałania Przemocy W Rodzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Centrum Edukacyjno – Terapeutyczne SELF (pomoc uczniom przejawiającym trudności w zachowaniu i nauce, pomoc dzieciom z rodzin uzależnionych i z problemami, udzielenie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, udział w prelekcjach organizowanych przez psychologów, pedagogów)
- placówkami wymiaru sprawiedliwości takimi jak: Powiatowa Komenda Policji, Sąd Rodzinny (współpraca z Sądem, kuratorami zawodowymi i społecznymi, współpraca z dzielnicowymi i specjalistami ds. nieletnich, udział w zajęciach prowadzonych przez Policję)
- innymi placówkami takimi jak: Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna, Straż Pożarna (spotkania, programy profilaktyczne).

CELE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

Działalność profilaktyczna w naszej szkole ma charakter profilaktyki uniwersalnej, której celem jest wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, mających na celu ograniczanie zachowań ryzykownych. Główne cele programu profilaktyki w naszej szkole to:

- Promowanie zdrowego stylu życia
- Wzmacnianie czynników chroniących
- Osłabianie czynników ryzyka

W trakcie działań profilaktycznych:

Uczniowie:

- zdobywają umiejętność efektywnego komunikowania się, podejmowania decyzji oraz radzenia sobie ze stresem,
- potrafią budować pozytywny obraz własnej osoby,
- pogłębiają i wzmacniają naturalne systemy wsparcia tj. koleżeństwo, przyjaźń, zaufanie i uczciwość,
- uczą się radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz przemocą z zewnątrz potrafią bez użycia siły, przemocy radzić sobie z trudnymi uczuciami, stają się bardziej tolerancyjni, szanują „odmienność” innych,
- zdobywają wiedzę dotyczącą zdrowia psychicznego, społecznego, fizycznego i duchowego,
- starają się właściwie zorganizować naukę i wykorzystać czas wolny dla pełnego rozwoju
- uczą się bezpiecznego poruszania się po wirtualnym świecie

Nauczyciele:

- stanowią swoją osobą przykład dla uczniów,
- potrafią rozpoznawać wczesne objawy trudności uczniów,
- znają sposoby interwencji w sytuacjach kryzysowych,
- są wsparciem dla uczniów i rodziców.

Rodzice:

- mogą oczekiwać na wsparcie i pomoc dyrekcji, wychowawców, pedagogów, psychologa, nauczycieli w procesie wychowania dzieci,

- rodzice otrzymują rzetelne informacje o trudnościach i problemach dzieci, są poinformowani o możliwości specjalistycznej pomocy.

CELE SZCZEGÓŁOWE DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ

1. Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły a w szczególności:
  - Właściwych relacji społecznych w klasie
  - Eliminowanie poczucia lęku związanego z nadmiernym obciążeniem obowiązkami szkolnymi i obawa przed porażką w grupie rówieśniczej
2. Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży.
  - Profilaktyka agresji i przemocy, w tym cyberprzemocy
  - Przeciwdziałanie używaniu substancji psychoaktywnych przez uczniów i wychowanków oraz profilaktyka uzależnienia od gier komputerowych, Internetu, hazardu.
  - Kształtowanie umiejętności uczniów i wychowanków w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym, w szczególności w środowisku tzw. nowych mediów.
  - Rozwiązywanie kryzysów rozwojowych i życiowych uczniów i wychowanków, m.in. związanych z wyjazdem rodziców za granicę w celach zarobkowych, a także przemocą w rodzinie.
3. Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.